

LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 16, 17,
19, 20, 21, 22 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, TREČIOJO SKIRSNIO
PAVADINIMO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 18¹, 18², 18³ STRAIPSNIAIS
Į S T A T Y M A S

2006 m. birželio 8 d. Nr. X-659
Vilnius

(Žin., 2000, Nr. [111-3574](#); 2002, Nr. [13-469](#), Nr. [123-5535](#), Nr. [124-5622](#); 2003, Nr. [12-441](#); 2004, Nr. [25-750](#), Nr. [158-5755](#), Nr. [171-6300](#); 2005, Nr. [71-2557](#))

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

2 straipsnyje po žodžių „dėl motinystės“ įrašyti žodį „tėvystės“ ir šį straipsnį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Ligos ir motinystės socialinis draudimas

Ligos ir motinystės socialinis draudimas įstatymų nustatytais atvejais kompensuoja šios rūšies draudimu apdraustiems asmenims dėl jų pačių arba šeimos narių ligos, taip pat dėl motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) dalį prarastų ar dėl dalyvavimo profesinės reabilitacijos programoje negautų darbo pajamų.“

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Apdraustasis asmuo** – fizinis asmuo, kuris pats moka ir už jį mokamos arba pagal įstatymus turėjo būti mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. **Apdraustojo asmens draudžiamosios pajamos** -visos asmens pajamos, nuo kurių buvo mokamos arba turėjo būti mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos ligos ir motinystės socialiniam draudimui, šio įstatymo nustatytos ir apdraustojo gautos ligos (įskaitant darbdavio mokamas 2 pirmąsias ligos dienas), profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) pašalpos, ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos pašalpos, mokamos vadovaujantis Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu, taip pat nedarbo socialinio draudimo išmokos, mokamos vadovaujantis Nedarbo socialinio draudimo įstatymu.

3. **Kompensuojamasis uždarbis** – apdraustojo asmens draudžiamųjų pajamų, turėtų užpraeitą kalendorinį ketvirtį, buvusį prieš laikinojo nedarbingumo nustatymo, profesinės reabilitacijos programos, nėštumo ir gimdymo, tėvystės atostogų ar vaiko priežiūros atostogų pradžios mėnesį, suma.

4. **Ligos ir motinystės socialinio draudimo stažas** – laikotarpiai, per kuriuos mokamos arba pagal įstatymus turėjo būti mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos ligos ir motinystės socialiniam draudimui, taip pat per kuriuos apdraustasis asmuo gavo šio įstatymo nustatytas ligos (įskaitant darbdavio mokamas 2 pirmąsias ligos dienas), profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės), pašalpas, ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos pašalpas, mokamas vadovaujantis Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu, nedarbo draudimo išmokas, mokamas vadovaujantis Nedarbo socialinio draudimo įstatymu.

5. **Pašalpos gavėjas** – fizinis asmuo, kuris turi teisę gauti įstatymų nustatytas ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės ar motinystės (tėvystės) pašalpas.

6. **Šeimos narys** – sutuoktinis, vaikas (įvaikis), motina (tėvas), įmotė (įtėvis).

7. **Einamųjų metų draudžiamosios pajamos** – pajamos, apskaičiuotos pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybos patvirtintą metodiką. Jų apskaičiavimo ir tvirtinimo tvarką

nustato Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymas.“

3 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„5 straipsnis. Ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpos

1. Pagal šį įstatymą skiriamos ir mokamos ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) pašalpos.

2. Ligos pašalpos skiriamos turintiems teisę jas gauti asmenims šiais atvejais:

1) apdraustiesiems asmenims, tapusiems laikinai nedarbingiems dėl ligos arba traumos ir dėl to praradusiems darbo pajamų, išskyrus Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo numatytus ligos pašalpos skyrimo ir mokėjimo atvejus;

2) sergantiems šeimos nariams slaugyti. Ši pašalpa skiriama, jeigu gydytojo nurodymu būtina slaugyti susirgusį apdraustojo asmens šeimos narį;

3) dėl užkrečiamųjų ligų protrūkių arba epidemijų nušalintiems nuo darbo;

4) apdraustiesiems asmenims, kurie gydosi sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje ortopedines ir (ar) protezavimo paslaugas. Ši pašalpa skiriama apdraustiesiems asmenims už visą gydymosi tokioje įstaigoje laiką, taip pat vykimo į ją ir grįžimo iš jos laiką;

5) vaikų priežiūrai, jeigu vaikų įstaigose nustatytas infekcijų plitimą ribojantis režimas.

3. Motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) pašalpos skiriamos turintiems teisę jas gauti apdraustiesiems asmenims šiais atvejais:

1) motinystės – moterims nėštumo ir gimdymo atostogų metu;

2) tėvystės – apdraustajam asmeniui tėvystės atostogų metu, kol vaikui sueis vienas mėnuo;

3) motinystės (tėvystės) – apdraustajam asmeniui vaiko priežiūros atostogų, kol vaikui sueis vieni metai, laiku.

4. Profesinės reabilitacijos pašalpos skiriamos ir mokamos turintiems teisę jas gauti apdraustiesiems asmenims, kuriems Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – NDNT) nustatė profesinės reabilitacijos paslaugų poreikį, jeigu šie asmenys dalyvauja profesinės reabilitacijos programoje.“

4 straipsnis. 6 straipsnio 1 ir 2 dalių pakeitimas

1. 6 straipsnio 1 dalyje po žodžių „vaiko priežiūros“ įrašyti žodžius „ar tėvystės“, po žodžių „motinystės (tėvystės)“ įrašyti žodžius „ir tėvystės“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„1. Jeigu pašalpos gavėjo vidutinis mėnesinis kompensuojamasis uždarbis yra mažesnis už nedarbingumo atsiradimo bei nėštumo ir gimdymo atostogų suteikimo mėnesį galiojusių Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų ketvirtadalį, ligos ir motinystės pašalpos skaičiuojamos taikant pastarąjį dydį. Jeigu pašalpos gavėjo vidutinis mėnesinis kompensuojamasis uždarbis yra mažesnis už vaiko priežiūros ar tėvystės atostogų suteikimo mėnesį galiojusių Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų trečdalį, motinystės (tėvystės) ir tėvystės pašalpos skaičiuojamos taikant pastarąjį dydį.“

2. 6 straipsnio 2 dalyje vietoj skaičių ir žodžio „3,5 dydžio“ įrašyti žodžius „penkių dydžių“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„2. Pašalpos gavėjo vidutinis mėnesinis kompensuojamasis uždarbis pašalpoms skaičiuoti negali viršyti paskutinių Vyriausybės patvirtintų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų penkių dydžių sumos.“

5 straipsnis. 7 straipsnio 1 dalies pakeitimas ir 2 dalies pripažinimas netekusia galios

1. 7 straipsnio 1 dalyje po žodžių „ir motinystės“ įrašyti žodį „tėvystės“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„1. Ligos, profesinės reabilitacijos ir motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) pašalpų sumos, kurios priklausė apdraustajam ir kurių jis dėl mirties negavo, išmokamos asmenims, kuriems paveldėjimo tvarka pereina mirusiojo asmens turtas, kai jie pateikia paveldėjimo teisės liudijimą.“

2. Pripažinti 7 straipsnio 2 dalį netekusia galios.

6 straipsnis. 8 straipsnio 3 dalies pakeitimas

8 straipsnio 3 dalyje vietoj žodžių „Sveikatos apsaugos ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų“ įrašyti žodžius „sveikatos apsaugos ir socialinės apsaugos ir darbo ministrų“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„3. Pagrindas skirti ligos pašalpą yra nedarbingumo pažymėjimas, išduotas pagal sveikatos apsaugos ir socialinės apsaugos ir darbo ministrų patvirtintas Nedarbingumo pažymėjimų bei nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų davimo taisyklės.“

7 straipsnis. 10 straipsnio 3 dalies pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Turinčiam teisę gauti ligos pašalpą šio įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka šeimos nariui ar globėjui, slaugančiam stacionare sergantį iki septynerių metų vaiką, taip pat šeimos nariui, globėjui ar rūpintojui, slaugančiam stacionare ar medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo įstaigoje vaiką iki aštuoniolikos metų, sergantį sunkiomis ligomis, kurių sąrašą tvirtina sveikatos apsaugos ir socialinės apsaugos ir darbo ministrai, pašalpa iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų pradedama mokėti nuo pirmosios slaugymo dienos ir mokama visą reikalingą slaugymo laikotarpį, bet ne ilgiau kaip 120 dienų per kalendorinius metus.“

8 straipsnis. Trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti trečiojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„TREČIASIS SKIRSNIS MOTINYSTĖS, TĖVYSTĖS IR MOTINYSTĖS (TĖVYSTĖS) PAŠALPOS“.

9 straipsnis. 16 straipsnio 3 dalies pakeitimas

16 straipsnio 3 dalyje vietoj žodžių „Sveikatos apsaugos ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų“ įrašyti žodžius „sveikatos apsaugos ir socialinės apsaugos ir darbo ministrų“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„3. Pagrindas skirti motinystės pašalpą nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu yra nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimas, išduotas pagal sveikatos apsaugos ir socialinės apsaugos ir darbo ministrų patvirtintas Nedarbingumo pažymėjimų bei nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų davimo taisyklės.“

10 straipsnis. 17 straipsnio 1 ir 2 dalių pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Moterims, suėjus 30 ir daugiau nėštumo savaičių, motinystės pašalpa mokama už 126 kalendorines dienas. Komplikuoto gimdymo atveju ir kai gimė daugiau negu vienas vaikas, pašalpa mokama papildomai už 14 kalendorinių dienų. Moterims, kurios iki gimdymo datos (suėjus 30 ir daugiau nėštumo savaičių) nepasinaudojo teise į nėštumo ir gimdymo atostogas, motinystės pašalpa mokama už 56 kalendorines dienas po gimdymo, komplikuoto gimdymo atveju ir kai gimė daugiau negu vienas vaikas – už 70 kalendorinių dienų.“

2. Pakeisti 17 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Moterims, pagimdžiusioms 22–27 nėštumo savaitę, motinystės pašalpa mokama už 28 kalendorines dienas po gimdymo. Jeigu kūdikis gyvena 28 paras ir ilgiau, pašalpa mokama už 70 kalendorinių dienų po gimdymo. Moterims, pagimdžiusioms 28–30 nėštumo savaitę, motinystės pašalpa mokama už 56 kalendorines dienas po gimdymo, komplikuoto gimdymo atveju ir kai gimė daugiau negu vienas vaikas – už 70 kalendorinių dienų. Moterims, pagimdžiusioms 22–30 nėštumo savaitę negyvą vaiką, motinystės pašalpa mokama už 28 kalendorines dienas po gimdymo.“

11 straipsnis. Įstatymo papildymas 18¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 18¹ straipsniu:

„18¹ straipsnis. Teisė gauti tėvystės pašalpą

Teisę gauti tėvystės pašalpą turi tėvas, kuris:

- 1) apdraustas pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalį;
- 2) įstatymų nustatyta tvarka išleistas tėvystės atostogų, kol vaikui sueis vienas mėnuo;
- 3) per paskutinius 24 mėnesius iki pirmosios tėvystės atostogų dienos turi ne trumpesnę kaip 7 mėnesių ligos ir motinystės socialinio draudimo stažą;
- 4) gyvena santuokoje su kūdikio motina.“

12 straipsnis. Įstatymo papildymas 18² straipsniu

Papildyti įstatymą 18² straipsniu:

„18² straipsnis. Tėvystės pašalpos mokėjimo trukmė

Tėvystės pašalpa mokama tėvystės atostogų laikotarpiu nuo vaiko gimimo dienos iki tol, kol vaikui sueis vienas mėnuo.“

13 straipsnis. Įstatymo papildymas 18³ straipsniu

Papildyti įstatymą 18³ straipsniu:

„18³ straipsnis. Tėvystės pašalpos dydis

Tėvystės pašalpa mokama 100 procentų pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Ši pašalpa per mėnesį negali būti mažesnė už tėvystės atostogų suteikimo mėnesį galiojusį einamųjų metų draudžiamųjų pajamų trečdalį. Kai apdraustasis dirba ne vienoje darbovietėje, tėvystės pašalpa jam apskaičiuojama pagal gautą kompensuojamąjį uždarbį tik tose darbovietėse, kuriose jis yra išleistas tėvystės atostogų. Pašalpa apskaičiuojama ir mokama Vyriausybės tvirtinamų Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų nustatyta tvarka.“

14 straipsnis. 19 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir 3 dalies pakeitimas

1. 19 straipsnio 1 dalies 1 punkte po žodžio „dalį“ įrašyti žodžius bei skaičius „išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 4 ir 5 dalyse“ ir šį punktą išdėstyti taip:

„1) apdraustas pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalį, išskyrus atvejus, numatytus 19 straipsnio 4 ir 5 dalyse;“.

2. 19 straipsnio 3 dalyje vietoj žodžių „Valstybinių pašalpų šeimoms, auginančioms vaikus“ įrašyti žodžius „Išmokų vaikams“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„3. Asmeniui, neturinčiam teisės gauti motinystės (tėvystės) pašalpos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų, mokama pašalpa pagal Išmokų vaikams įstatymą.“

15 straipsnis. 20 straipsnio papildymas 4 dalimi

Papildyti 20 straipsnį 4 dalimi:

„4. Tėvystės atostogų metu tėvui, gaunančiam tėvystės pašalpą, motinystės (tėvystės) pašalpa nemokama.“

16 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Motinystės (tėvystės) pašalpos dydis

1. Motinystės (tėvystės) pašalpos dydis yra 70 procentų pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio, nuo 2007 m. sausio 1 d. šios pašalpos dydis yra 85 procentai pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Nuo 2007 m. liepos 1 d. šios pašalpos dydis nuo nėštumo ir gimdymo atostogų pabaigos, kol vaikui sueis 6 mėnesiai, yra 100 procentų, o likusį laiką – 85 procentai pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

2. Apdraustajam, jeigu gimsta du ir daugiau vaikų, esančiam vaiko iki vieno metų priežiūros atostogose, motinystės (tėvystės) pašalpos dydis yra 100 procentų pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

3. Motinystės (tėvystės) pašalpa per mėnesį negali būti mažesnė nei vaiko priežiūros

atostogų suteikimo mėnesį galiojusių einamųjų metų draudžiamųjų pajamų trečdalis. Kai apdraustasis dirba ne vienoje darbovietėje, motinystės (tėvystės) pašalpa jam apskaičiuojama pagal gautą kompensuojamąjį uždarbį tik tose darbovietėse, kuriose jis yra išleistas vaiko priežiūros atostogų. Pašalpa apskaičiuojama ir mokama Vyriausybės tvirtinamų Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų nustatyta tvarka.“

17 straipsnis. 22 straipsnio 3 dalies pakeitimas

22 straipsnio 3 dalyje po žodžių „reabilitacijos, motinystės“ įrašyti žodį „tėvystės“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„3. Ligos ir motinystės socialinio draudimo išlaidas sudaro lėšos, skirtos šio įstatymo 5 straipsnyje nurodytoms ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) pašalpoms mokėti.“

18 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei

Vyriausybė iki įstatymo įsigaliojimo parengia ir patvirtina teisės aktus, būtinus šiam įstatymui įgyvendinti.

19 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas, išskyrus 18 straipsnį, įsigalioja nuo 2006 m. liepos 1 d.

20 straipsnis. Įstatymo taikymas

Įsigaliojus šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies ir 16 straipsnio nuostatoms, iki tol paskirtos ir pradėtos mokėti ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės ir motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpos perskaičiuojamos vadovaujantis šio įstatymo nuostatomis nuo šių nuostatų įsigaliojimo dienos. Ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės ir motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpos, kurių mokėjimo terminas baigėsi iki nurodytų nuostatų įsigaliojimo, neperskaičiuojamos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS